

บันทึก

เรื่อง ขอให้ตีความในปัญหาข้อกฎหมาย
(พระราชบัญญัติอาวูป็น เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวูป็น พ.ศ. ๒๕๕๐)

กรมตำรวจได้มีหนังสือ ที่ มท. ๐๕๑๕/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ขอให้
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความปัญหาข้อกฎหมายเรื่องการขออนุญาตมีและใช้
วัดถูระเบิดของห้างหุ้นส่วนจำกัด นามประเสริฐ - ชลบุรี โดยมีข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

ห้างหุ้นส่วนจำกัด นามประเสริฐ - ชลบุรี โดย นายบุญส่ง โรจนัย เป็นผู้จัดการ
ได้ขออนุญาตมีและใช้วัดถูระเบิด แต่นายบุญส่ง โรจนัย มือหงิกงอนิ้วมือพิการไม่สามารถพิมพ์
ลายนิ้วมือให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติได้ ถือว่าขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๕ แห่ง
พระราชบัญญัติอาวูป็น ฯ กรมตำรวจเสนอกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นควรระงับ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งไม่อนุญาต

บัดนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด นามประเสริฐ - ชลบุรี โดยนายบุญส่ง โรจนัย เป็น
ผู้จัดการ ได้มอบอำนาจให้ นางเรณู ยินดีสุข หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบ ยื่นคำร้องขอมิและใช้
วัดถูระเบิดแทน จึงเกิดปัญหาในข้อกฎหมายขึ้น ๒ ประการ คือ

๑. การตรวจสอบคุณสมบัติของนิติบุคคลนั้นหมายถึง การตรวจสอบเฉพาะตัว
ของหุ้นส่วนผู้จัดการใช่หรือไม่

๒. หุ้นส่วนผู้จัดการจะมอบอำนาจให้กรรมการคนใดคนหนึ่งมาดำเนินการแทน
โดยที่หุ้นส่วนผู้จัดการเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติแล้ว การมอบอำนาจจะกระทำได้หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกรมตำรวจแล้วมีความเห็นว่า

(๑) ตามพระราชบัญญัติอาวูป็น เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวูป็น พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น การออกใบอนุญาตให้ทำ ชื้อ มี ใช้ สิ่ง นำเข้า คำ หรือ
จำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งวัดถูระเบิดตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า "ห้ามมิให้ออก
ใบอนุญาตตามความในหมวดนี้แก่บุคคลที่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๒๖ แล้วแต่กรณี"
กฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนว่าจะออกใบอนุญาตให้ทำ ชื้อ มี ใช้ สิ่ง นำเข้า คำหรือจำหน่ายด้วย
ประการใด ๆ ซึ่งวัดถูระเบิดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓^๑ หรือมาตรา ๒๖^๒

^๑ มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ทำ ชื้อ มี ใช้ สิ่ง นำเข้า คำหรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่ง
วัดถูระเบิด เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องถิ่น

นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

^๒ มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตตามความในหมวดนี้แก่

ไม่ได้เมื่อพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติ กำหนดลักษณะต้องห้ามของนิติบุคคลไว้โดยเฉพาะต่างหากจากบุคคลธรรมดา ดังเช่นในพระราชบัญญัติสถานบริหาร พ.ศ.๒๕๐๙ มาตรา ๖^๔ หรือ

(๑) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา ๙๗ ถึงมาตรา ๑๑๑ มาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๗๗ ถึงมาตรา ๑๘๓ มาตรา ๒๔๙ มาตรา ๒๕๐ หรือมาตรา ๒๙๓ ถึงมาตรา ๓๐๓

(ข) มาตรา ๒๕๔ ถึงมาตรา ๒๕๗ และพ้นโทษยังไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็น หรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกยั่วโทษะ

(๒) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๓ หรือพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๗ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๘

(๓) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ในระหว่างห้าปีนับย้อนขึ้นไปจากวันยื่นคำขอ สำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน (๑) และ (๒) เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๔) บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(๕) บุคคลซึ่งไม่สามารถจะใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการ หรือทุพพลภาพเว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บตามมาตรา ๑๑

(๖) บุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือปรากฏว่าเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๗) บุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้

(๘) บุคคลซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

(๙) บุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน

สำหรับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ห้ามมิให้ออกให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาตน้อยกว่าหกเดือน

๓ มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตตามความในส่วนนี้แก่บุคคลต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๓

(๒) บุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาล ให้ปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป หรือจำคุกแม้แต่ครั้งเดียว ฐานกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิง พุทธศักราช ๒๔๗๗ หรือพระราชบัญญัตินี้ และพ้นโทษครั้งสุดท้ายยังไม่เกินสิบปีนับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต

๔ มาตรา ๖ ผู้ขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา ๔ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคพิษสุราเรื้อรังหรือโรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง

(๕) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการค้าหญิงและเด็กหญิง ตามกฎหมายว่าด้วยการปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามการค้าประเวณี

พระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ มาตรา ๑๔^๕ การออกใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้แก่บุคคลจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ เท่าที่ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๖ ดังกล่าวจะใช้บังคับกับบุคคลได้ เมื่อบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ก็ต้องตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลนั้นเองว่าจะมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวหรือไม่ ไม่ใช่ตรวจสอบคุณสมบัติของหุ้นส่วนผู้จัดการของบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลนั้น ทั้งนี้ เพราะหุ้นส่วนผู้จัดการไม่ใช่เป็นผู้ขอรับใบอนุญาตเอง แต่เป็นเพียงผู้แสดงความประสงค์ของบุคคลให้ปรากฏตามมาตรา ๗๕^๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กล่าวคือ เป็นผู้กระทำการแทนบุคคลเท่านั้น และเป็นบุคคลต่างหากจากบุคคลดังกล่าว

อย่างไรก็ดี การออกใบอนุญาตตามมาตรา ๓๘ ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ นั้น เป็นอำนาจของนายทะเบียนท้องที่ที่จะใช้ดุลพินิจออกหรือไม่ออกใบอนุญาตและจะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีด้วย ในกรณีที่บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต นอกจากการตรวจสอบนิติ

ในกรณีที่บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตั้งสถานบริการ ผู้แทนของบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามความในวรรคก่อน

^๕ มาตรา ๑๔ ผู้อนุญาตจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ขาย หรือนำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งยาแผนปัจจุบันได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(๑) เป็นเจ้าของกิจการและเป็นผู้มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินกิจการได้

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการขายยาหรือพระราชบัญญัตินี้ และความผิดที่กระทำนั้นมีอัตราโทษถึงจำคุก

(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคติดยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรงหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง

(๗) มีสถานที่ผลิตยา สถานที่ขายยา สถานที่นำหรือสั่งยาเข้ามาในราชอาณาจักร หรือสถานที่เก็บยา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยา การขายยา หรือการเก็บยาและการควบคุมหรือรักษาคุณภาพยา ซึ่งมีลักษณะและจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) ใช้ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจไม่ซ้ำหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจของผู้รับอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตยังไม่ครบหนึ่งปี

(๙) มีผู้ที่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องระบุผู้ดำเนินการซึ่งมีคุณสมบัติตาม (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖)

^๖ มาตรา ๗๕ อันความประสงค์ของบุคคลนั้น ย่อมแสดงปรากฏจากผู้แทนทั้งหลายของบุคคลนั้น

บุคคลดังกล่าวตามมาตรา ๓๙ แล้ว นายทะเบียนท้องถิ่นย่อมจะพิจารณาข้อเท็จจริงและหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับนิติบุคคลตลอดจนผู้แทนของนิติบุคคลนั้น เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาออกใบอนุญาตหรือไม่ออกใบอนุญาตได้

(๒) หุ่นส่วนผู้จัดการเป็นผู้ดำเนินการของห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ่นส่วนผู้จัดการจึงมีอำนาจยื่นขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ ซึ่งเป็นงานด้านธุรการแทนห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ สำหรับกรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด นามประเสริฐ - ชลบุรี ตามหนังสือรับรองการจดทะเบียนของนิติบุคคลนี้ไม่ปรากฏข้อจำกัดอำนาจหุ่นส่วนผู้จัดการแต่ประการใด ดังนั้น หุ่นส่วนผู้จัดการย่อมจะมอบอำนาจให้หุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งดำเนินการด้านธุรการแทนได้ การที่หุ่นส่วนผู้จัดการเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ หาได้กระทบกระเทือนถึงการมอบอำนาจดังกล่าวแต่ประการใดไม่

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒